

Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

► **B**

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS,

9. oktoober 2014,

milles käsitletakse loomatervishoiualaseid tõrjemeetmeid seoses sigade Aafrika katkuga teatavates liikmesriikides ja tunnistatakse kehtetuks rakendusotsus 2014/178/EL

(teatavaks tehtud numbri C(2014) 7222 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2014/709/EL)

(ELT L 295, 11.10.2014, lk 63)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Komisjoni rakendusotsus (EL) 2015/251, 13. veebruar 2015	L 41	46	17.2.2015
► <u>M2</u>	Komisjoni rakendusotsus (EL) 2015/558, 1. aprill 2015	L 92	109	8.4.2015
► <u>M3</u>	Komisjoni rakendusotsus (EL) 2015/820, 22. mai 2015	L 129	41	27.5.2015
► <u>M4</u>	Komisjoni rakendusotsus (EL) 2015/1169, 14. juuli 2015	L 188	45	16.7.2015
► <u>M5</u>	Komisjoni rakendusotsus (EL) 2015/1318, 29. juuli 2015	L 203	14	31.7.2015
► <u>M6</u>	Komisjoni rakendusotsus (EL) 2015/1372, 7. august 2015	L 211	34	8.8.2015
► <u>M7</u>	Komisjoni rakendusotsus (EL) 2015/1405, 18. august 2015	L 218	16	19.8.2015
► <u>M8</u>	Komisjoni rakendusotsus (EL) 2015/1432, 25. august 2015	L 224	39	27.8.2015
► <u>M9</u>	Komisjoni rakendusotsus (EL) 2015/1783, 1. oktoober 2015	L 259	27	6.10.2015
► <u>M10</u>	Komisjoni rakendusotsus (EL) 2015/2433, 18. detsember 2015	L 334	46	22.12.2015

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS,

9. oktoober 2014,

milles käsitletakse loomatervishoiualaseid tõrjemeetmeid seoses sigade Aafrika katkuga teatavates liikmesriikides ja tunnistatakse kehtetuks rakendusotsus 2014/178/EL

(teatavaks tehtud numbri C(2014) 7222 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2014/709/EL)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 11. detsembri 1989. aasta direktiivi 89/662/EMÜ veterinaarkontrollide kohta ühendusesiseses kaubanduses seoses siseturu väljakujundamisega, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 9 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 26. juuni 1990. aasta direktiivi 90/425/EMÜ, milles käsitletakse ühendusesiseses kaubanduses teatavate elusloomade ja toodete suhtes seoses siseturu väljakujundamisega kohaldatavaid veterinaar- ja zootehnilisi kontrolle, ⁽²⁾ eriti selle artikli 10 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 16. detsembri 2002. aasta direktiivi 2002/99/EÜ, milles sätestatakse inimtoiduks ettenähtud loomsete saaduste tootmist, töötlemist, turustamist ja ühendusse toomist reguleerivad loomatervishoiu eeskirjad, ⁽³⁾ eriti selle artikli 4 lõiget 3,

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu direktiivis 2002/60/EÜ ⁽⁴⁾ on sätestatud liidus kohaldatavad miinimummeetmed sigade Aafrika katku tõrjeks, sealhulgas meetmed, mida tuleb võtta sigade Aafrika katku puhangu korral seakasvatuseettevõttes ning juhtudel, kus kahtlustatakse või kinnitatakse sigade Aafrika katku esinemist uluksigadel. Need meetmed hõlmavad kavasid sigade Aafrika katku likvideerimiseks uluksigade populatsiooni hulgas. Kõnealused kavad töötavad välja ja neid rakendavad liikmesriigid ning need kiidab heaks komisjon.
- (2) Sigade Aafrika katku esineb Itaalias Sardiinias alates 1978. aastast. Alates 2014. aastast on see haigus levinud naabruses asuvatest kolmandatest riikidest, kus seda laialdaselt esineb, liikmesriikidesse Ida-Euroopas, sealhulgas Eestisse, Lätti, Leetu ja Poola.

⁽¹⁾ EÜT L 395, 30.12.1989, lk 13.

⁽²⁾ EÜT L 224, 18.8.1990, lk 29.

⁽³⁾ EÜT L 18, 23.1.2003, lk 11.

⁽⁴⁾ Nõukogu direktiiv 2002/60/EÜ, 27. juuni 2002, millega kehtestatakse erisätted sigade aafrika katku tõrjeks ja muudetakse direktiivi 92/119/EMÜ seoses Tescheni haiguse ja sigade aafrika katkuga (EÜT L 192, 20.7.2002, lk 27).

▼B

- (3) Tõrjemeetmete suunamiseks ja haiguse leviku vältimiseks, samuti tarbetute häirete ärahoidmiseks liidusiseses kaubanduses ning kolmandaid riike hõlmavate põhjendamatute kaubandustõkete vältimiseks tegid asjaomased liikmesriigid kiiresti kindlaks nakatunud ja nakatumisohuga piirkonnad, mis määratleti koostöös asjaomaste liikmesriikidega liidu tasandil komisjoni rakendusotsustega, mis konsolideeriti komisjoni rakendusotsusega 2014/178/EL ⁽¹⁾. Kõnealus otsuses sätestatakse ka loomatervishoiualased tõrjemeetmed, milles käsitletakse kõnealuse otsuse lisas loetletud piirkondadest pärit sigade ja neist saadud teatavate toodete transportimist ja lähetamist ning sealihha määrgistamist, et vältida haiguse levikut teistesse liidu piirkondadesse.
- (4) Komisjoni otsusega 2005/362/EÜ ⁽²⁾ kiideti heaks kava, mille Itaalia esitas komisjonile sigade Aafrika katku likvideerimiseks uluksigadel Sardiinias, ja komisjoni rakendusotsusega 2014/442/EL ⁽³⁾ kiideti heaks kavad sigade Aafrika katku likvideerimiseks uluksigadel teatavates piirkondades Leedus ja Poolas.
- (5) Sigade Aafrika katku võib pidada endeemiliseks haiguseks kodu- ja uluksigade populatsiooni hulgas teatavates Euroopa Liiduga piirnevates kolmandates riikides ning see kujutab endast liidule alalist ohtu.
- (6) Taud võib ohustada seakarju praegu haigusest mõjutatud liikmesriikide, st Eesti, Itaalia, Läti, Leedu ja Poola taudiwabades piirkondades ja ka seakarju teistes liikmesriikides, eelkõige pidades silmas sigadelt saadud toodetega kauplemist.
- (7) Eesti, Itaalia, Läti, Leedu ja Poola on võtnud sigade Aafrika katku tõrjeks meetmeid kooskõlas direktiiviga 2002/60/EÜ ning Eesti ja Läti peavad esitama kõnealuse direktiivi artikli 16 kohaselt komisjonile heakskiitmiseks oma kava sigade Aafrika katku likvideerimiseks uluksigade hulgas.
- (8) On asjakohane loetleda lisas asjaomased liikmesriigid ja piirkonnad vastavalt riski tasemele. Lisa erinevates osades tuleks käsitleda sigade Aafrika katku epidemioloogilist olukorda, muu hulgas seda, kas haigus puudutab nii seakasvatustevõteteid kui ka uluksigade populatsiooni (III ja IV osa) või ainult uluksigade populatsiooni (II osa) või tuleneb risk teatava nakatunud uluksigade populatsiooni lähedusest (I osa). Eelkõige tuleks määrata, kas epidemioloogiline olukord on stabiliseerunud ja haigus on

⁽¹⁾ Komisjoni rakendusotsus 2014/178/EL, 27. märts 2014, loomatervishoiualaste tõrjemeetmete kohta seoses sigade aafrika katkuga teatavates liikmesriikides (ELT L 95, 29.3.2014, lk 47).

⁽²⁾ Komisjoni otsus 2005/362/EÜ, 2. mai 2005, millega kiidetakse heaks kava metssigadel esineva sigade Aafrika katku likvideerimiseks Itaalias Sardiinias (ELT L 118, 5.5.2005, lk 37).

⁽³⁾ Komisjoni rakendusotsus 2014/442/EL, 7. juuli 2014, millega kiidetakse heaks kavad uluksigadel esineva sigade Aafrika katku likvideerimiseks Leedu ja Poola teatavates piirkondades (ELT L 200, 9.7.2014, lk 21).

▼B

muutunud endeemiliseks (IV osa) või on olukord endiselt muutlik ning haiguspuhangu kulg ebaselge (III osa). Liikmesriikide territooriumide või nende osade liigitust I, II, III ja IV osas vastavalt asjaomasele sigade populatsioonile võib olla siiski tarvis kohandada, võttes arvesse täiendavaid riskitegureid kohaliku epidemioloogilise olukorra ja selle arengu tõttu, eriti äsja ilmnenud nakkusega piirkondades, kus on vähem kogemusi seoses haiguse epidemioloogiaga erinevates ökosüsteemides.

- (9) Mis puudutab sigade Aafrika katku levimise riski, siis on riski tase erinevate sigadelt saadud toodete liikumisel erinev. Euroopa Toiduohutusameti 2010. aasta teadusliku arvamuse⁽¹⁾ kohaselt kujutab nakkuspiirkondadest pärit elussigade, nende sperma, munarakkude ja embrüote ning sigadelt saadud kõrvalsaaduste liikumine nakkusega kokkupuudet ja selle tagajärgi arvestades üldiselt suuremat riski kui liha, lihavalmististe ja lihatoodete liikumine. Seetõttu tuleks keelata elussigade, nende sperma, munarakkude ja embrüote, sigadelt saadud kõrvalsaaduste ning teatavat liiki liha, lihavalmististe ja lihatoodete lähetamine teatavatest liikmesriikide piirkondadest, mis on loetletud käesoleva otsuse lisa I, II, III ja IV osas. See keeld hõlmab kõiki nõukogu direktiivis 92/65/EMÜ⁽²⁾ osutatud sigalasi.
- (10) Selleks et võtta arvesse erinevaid riskitasemeid, mis sõltuvad sigadelt saadud toote liigist ja asjaomaste liikmesriikide ja piirkondade epidemioloogilisest olukorrast, on asjakohane näha ette teatavad erandid käesoleva otsuse lisa eri osades loetletud territooriumidelt pärit iga sigadelt saadud toote liigi jaoks. Nimetatud erandid on kooskõlas ka impordil sigade Aafrika katku suhtes rakendatavate riski vähendamise meetmetega, millele on osutatud Maailma Loomatervise Organisatsiooni maismaaloomade tervishoiu eeskirjas. Samuti tuleks käesoleva otsusega ette näha kõnealuste erandite puhul kohaldatavad täiendavad kaitsemeetmed ja loomatervishoiunõuded või vastavate kaupade töötlemise viisid.
- (11) Praeguse epidemioloogilise olukorra tõttu ning ettevaatusabinõuna on asjaomased liikmesriigid (Eesti, Läti, Leedu ja Poola) määranud uued piisava ja asjakohase suurusega piirkonnad, mida on kohandatud praeguse epidemioloogilise olukorraga ning kus kohaldatakse nõuetekohaseid piiranguid elussigade, nende sperma, munarakkude ja embrüote ning värske sealiha ja teatavate sigadest saadud toodete suhtes. Kõnealused piirkonnad on loetletud käesoleva otsuse I, II ja III lisas. Olukord seoses sigade

⁽¹⁾ *EFSA Journal* 2010; 8(3):1556.

⁽²⁾ Nõukogu direktiiv 92/65/EMÜ, 13. juuli 1992, milles sätestatakse loomatervishoiu nõuded ühendusesiseseks kauplemiseks loomade, sperma, munarakkude ja embrüotega, mille suhtes ei kohaldata direktiivi 90/425/EMÜ A (I) lisas osutatud ühenduse erieeskirjades sätestatud loomatervishoiu nõudeid, ning nende impordiks ühendusse (EÜT L 268, 14.9.1992, lk 54).

▼B

Aafrika katkuga Itaalias Sardiinias on teistes liikmesriikides valitsevast olukorrast erinev kõnealuse haiguse pikaajalise endeemilisuse tõttu selles Itaalia territooriumi osas ja tingituna asjaolust, et tegemist on saarega; seepärast peetakse vajalikuks, et käesoleva otsuse IV osa hõlmaks jätkuvalt kogu Sardiinia territooriumi Itaalias.

- (12) Praegu kohaldatavad veterinaarpiirangud on eriti ranged käesoleva otsuse lisa III osas loetletud piirkondades. See võib tekitada logistika ja loomade heoluga seotud probleeme juhul, kui sigade tapmine ei ole vastavates piirkondades võimalik, eelkõige seetõttu, et lisa III osas loetletud asjaomastes piirkondades puudub nõuetekohane tapamaja või on tapamaja võimsus piiratud.
- (13) Elussigade vedamine nende koheseks tapmiseks on vähem riskantne kui muul eesmärgil elussigade vedamine, tingimusel et kohaldatakse riski vähendamise meetmeid. Seepärast on asjakohane, et eespool kirjeldatud asjaolude ilmnemise korral võivad asjaomased liikmesriigid erandkorras lubada lähetada elussigu nende koheseks tapmiseks lisa III osas loetletud piirkondadest tapamajja, mis asub samas liikmesriigis väljaspool kõnealust piirkonda, kui täidetakse rangeid tingimusi, et mitte seada ohtu haiguse kontrolli all hoidmist.
- (14) Nõukogu direktiiviga 64/432/EMÜ ⁽¹⁾ ning komisjoni otsusega 93/444/EMÜ ⁽²⁾ on ette nähtud, et loomade transpordil peab nendega kaasas olema veterinaarsertifikaat. Kui käesoleva otsuse lisa loetletud piirkondadest elussigade lähetamise keelust tehtavaid erandeid kohaldatakse elussigadele, kes on ette nähtud liidusiseseks kauplemiseks või kolmandatesse riikidesse eksportimiseks, peaksid kõnealused veterinaarsertifikaadid sisaldama viidet käesolevale otsusele, et tagada piisava ja täpse tervishoiualase teabe esitamine asjaomastes sertifikaatides.
- (15) Komisjoni määrusega (EÜ) nr 599/2004 ⁽³⁾ on ette nähtud, et teatavate loomset päritolu toodete transportimisel peab nendega kaasas olema veterinaarsertifikaat. Kui liikmesriigil on keelatud oma territooriumi teatud piirkondadest pärit värske sealiha, sealihast koosnevate või seda sisaldavate lihavalmististe ja -toodete lähetamine, tuleks selleks, et tõkestada sigade Aafrika katku

⁽¹⁾ Nõukogu direktiiv 64/432/EMÜ, 26. juuni 1964, ühendusesisest veiste ja sigadega kauplemist mõjutavate loomateravishoiu probleemide kohta (EÜT L 121, 29.7.1964, lk 1977/64).

⁽²⁾ Komisjoni otsus 93/444/EMÜ, 2. juuli 1993, teatavate kolmandatesse riikidesse eksportimiseks ettenähtud elusloomade ja toodete ühendusesise kaubanduse üksikasjalike eeskirjade kohta (EÜT L 208, 19.8.1993, lk 34).

⁽³⁾ Komisjoni määrus (EÜ) nr 599/2004, 30. märts 2004, loomade ja loomsete saaduste ühendusesise kaubandusega seotud ühtlustatud näidissertifikaadi ja kontrollakti vastuvõtmise kohta (ELT L 94, 31.3.2004, lk 44).

▼B

levikut teistesse liidu piirkondadesse, sätestada teatavad nõuded, eelkõige sertifitseerimisnõuded, sellise liha ning selliste lihavalmististe ja -toodete lähetamiseks kõnealuse liikmesriigi muudest piirkondadest, mille suhtes nimetatud keeld ei kehti, ning kõnealused veterinaarsertifikaadid peaksid sisaldama viidet käesolevale otsusele.

- (16) Samuti on sigade Aafrika katku teistesse liidu piirkondadesse ja kolmandatesse riikidesse leviku tõkestamiseks asjakohane sätestada teatavad rangemad tingimused värskel sealihaga ja sealihast koosnevate või seda sisaldavate lihavalmististe ja -toodete lähetamisele liikmesriikidest, kus on lisas loetletud piirkondi. Eelkõige tuleks selline värskel sealihaga ning sellised lihavalmistised ja -tooted märgistada erimärgisega, mida ei ole võimalik segi ajada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 853/2004⁽¹⁾ ette nähtud identifitseerimismärgiga ega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 854/2004⁽²⁾ ette nähtud tervisemärgiga.
- (17) Ajavahemiku kehtestamisel käesoleva otsusega ette nähtud meetmete kohaldamiseks tuleks arvesse võtta sigade Aafrika katku epidemioloogiat ja tingimusi sigade Aafrika katku vaba staatuse taastamiseks vastavalt Maailma Loomatervise Organisatsiooni maismaaloomade tervishoiu eeskirjale. Seega peaks kõnealune ajavahemik kestma vähemalt 31. detsembrini 2018.
- (18) Selguse huvides tuleks rakendusotsus 2014/178/EL tunnistada kehtetuks ning asendada käesoleva otsusega.
- (19) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese ja -ala

Käesolevas otsuses sätestatakse loomatervishoiualased tõrjemeetmed seoses sigade Aafrika katkuga lisas loetletud liikmesriikides (edaspidi „asjaomased liikmesriigid”) või nende piirkondades.

Käesoleva otsuse kohaldamine ei piira asjaomase liikmesriigi uluksigade populatsiooni suhtes sigade Aafrika katku likvideerimise kavade kohaldamist, mille komisjon on kooskõlas direktiivi 2002/60/EÜ artikliga 16 heaks kiitnud.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 853/2004, 29. aprill 2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erieeskirjad (ELT L 139, 30.4.2004, lk 55).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 854/2004, 29. aprill 2004, millega kehtestatakse erieeskirjad inimtoiduks ettenähtud loomsete saaduste ametlikuks kontrollimiseks (ELT L 139, 30.4.2004, lk 206).

▼B*Artikkel 2*

Teatavatest lisa loetletud piirkondadest pärit elussigade, sigade sperma, munarakkude ja embrüote ning sealiha, sealihavalmististe, sealihatoodete ja muude sealiha sisaldavate toodete ning sigadelt saadud kõrvalsaaduste saadetiste lähetamise keeld

Asjaomane liikmesriik keelab:

- a) lisa II, III ja IV osas loetletud piirkondadest pärit elussigade lähetamise;
- b) lisa III ja IV osas loetletud piirkondadest pärit sigade sperma, munarakkude ja embrüote lähetamise;
- c) lisa III ja IV osas loetletud piirkondadest pärit sealiha, sealihavalmististe, sealihatoodete ja muude sealiha sisaldavate toodete lähetamise;
- d) lisa III ja IV osas loetletud piirkondadest pärit sigadelt saadud kõrvalsaaduste saadetiste lähetamise.

Artikkel 3

Lisa II osas loetletud piirkondadest pärit elussigade lähetamise keelu erand

▼M10

Erandina artikli 2 punktis a sätestatud keelust võivad asjaomased liikmesriigid lubada lähetada lisa II osas loetletud piirkonnas asuvast seakasvatuseettevõttest pärit elussigu muudesse piirkondadesse sama liikmesriigi territooriumil või muu liikmesriigi piirkondadesse, mis on loetletud lisa II või III osas, tingimusel et:

▼B

- 1) nad on viibinud selles seakasvatuseettevõttes vähemalt 30 päeva või sünnist alates ning kõnealusesse seakasvatuseettevõttesse ei ole toodud elussigu lisa II, III ja IV osas loetletud piirkondadest transportimiskuupäevale eelneva vähemalt 30 päeva jooksul;
- 2) sigadele on sigade Aafrika katku tuvastamiseks tehtud laboriuuringud proovide põhjal, mis on võetud vastavalt käesoleva otsuse artikli 1 teise lõigu kohases sigade Aafrika katku likvideerimise kavas sätestatud proovivõtumeetoditele 15 päeva jooksul enne transportimise kuupäeva, ja need uuringud on andnud negatiivse tulemuse ning veterinaarjärelevalve ametnik on teinud lähetamise kuupäeval kliinilise läbivaatuse sigade Aafrika katku avastamiseks vastavalt komisjoni otsuse 2003/422/EÜ ⁽¹⁾ lisa IV peatüki A osas sätestatud kontrolli- ja proovivõtumeetoditele; või

⁽¹⁾ Komisjoni otsus 2003/422/EÜ, 26. mai 2003, sigade aafrika katku diagnostika käsiraamatu heakskiitmise kohta (ELT L 143, 11.6.2003, lk 35).

▼B

- 3) sead on pärit ettevõttest:
- a) kus pädev veterinaarasutus on teinud vähemalt kaks korda aastas ja vähemalt neljakuulise ajavahemiku järel kontrolle:
    - i) mille puhul järgiti komisjoni otsuse 2003/422/EÜ lisa IV peatükis sätestatud suuniseid ja menetlusi;
    - ii) mis hõlmasid kliinilist läbivaatust ja proovivõttu, mille puhul tehti üle 60-päevastele sigadele laboriuuringud vastavalt komisjoni otsuse 2003/422/EÜ lisa IV peatüki A osas sätestatud kontrolli- ja proovivõtumeetoditele;
    - iii) mille käigus kontrolliti direktiivi 2002/60/EÜ artikli 15 lõike 2 punkti b teises ja neljandas kuni seitsmendas taandes sätestatud meetmete tõhusat kohaldamist;
  - b) kus rakendatakse pädeva asutuse kehtestatud bioturvalisuse nõudeid seoses sigade Aafrika katkuga;

▼M10

- 4) elussigade lähetamisel lisa II või III osas loetletud muu liikmesriigi piirkondadesse kohaldatakse järgmisi täiendavaid nõudeid:
- a) sead vastavad muudele asjakohastele loomatervise tagatistele, mis põhinevad sigade Aafrika katku levikut takistavate meetmete riskihindamise positiivsel tulemusel, mida nõuab päritolukoha liikmesriigi pädev asutus ning mille kiidavad heaks transiitliikmesriigi pädev asutus ja sihtliikmesriigi pädev asutus enne selliste loomade vedamist;
  - b) päritoluliikmesriik teavitab viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike punktis a osutatud loomatervise tagatistest ja pädevatelt asutustelt saadud heakskiidust;
  - c) vastavalt artiklile 16a kehtestatakse päritolu-, transiit- ja sihtliikmesriigi pädevate asutuste range järelevalve all ohutu veo kord, millega tagatakse, et punktis a sätestatud täiendavate nõuete kohaselt toodavaid loomi transporditakse ohutult ja ei veeta hiljem edasi mõnesse muusse liikmesriiki;
  - d) käesoleva artikli punktis 4 kehtestatud täiendavatele nõuetele vastavate elussigade puhul lisatakse direktiivi 64/432/EMÜ artikli 5 lõikes 1 osutatud vastavale sigade veterinaarsertifikaadile järgmine täiendav lause:

„Sead vastavad komisjoni rakendusotsuse 2014/709/EL artikli 3 sätetele.”

*Artikkel 3a***Lisa III osas loetletud piirkondadest pärit elussigade lähetamise keelu erand**

Erandina artikli 2 punktis a sätestatud keelust võivad asjaomased liikmesriigid lubada lähetada lisa III osas loetletud piirkondadest pärit elussigu

▼ M10

muudesse piirkondadesse sama liikmesriigi territooriumil või muu liikmesriigi piirkondadesse, mis on loetletud lisa II või III osas, tingimusel et:

- 1) sead on pärit ettevõttest, kus on tagatud pädeva asutuse heakskiidetud asjakohasel tasemel bioturvalisus, ettevõtte on pädeva asutuse järelevalve all ning sead vastavad nõuetele, mis on sätestatud artikli 3 punktis 1 ning kas artikli 3 punktis 2 või 3;
- 2) sead asuvad sellise, vähemalt 3 km raadiusega piirkonna keskel, milles kõik loomad ettevõtetes vastavad nõuetele, mis on sätestatud artikli 3 lõikes 1 ning kas artikli 3 lõikes 2 või 3;
- 3) lähtekoha ettevõtte pädev asutus peab õigeaegselt teavitama sihtkoha ettevõtte pädevat asutust kavatsusest saata sigu ning sihtkoha ettevõtte pädev asutus peab teavitama lähtekoha ettevõtte pädevat asutust sigade saabumisest;
- 4) sigade vedu väljaspool lisa III osas loetletud piirkondi asuvates piirkondades ja nende kaudu peab toimuma eelnevalt kindlaksmääratud veoteid pidi ja sigade vedamiseks kasutatud sõiduvahendid tuleb puhastada ning vajaduse korral desinsekteerida ja desinfitseerida nii kiiresti kui võimalik pärast sigade mahalaadimist;
- 5) elussigade lähetamisel muu liikmesriigi piirkondadesse, mis on loetletud lisa II või III osas, kohaldatakse järgmisi täiendavaid nõudeid:
  - a) sead vastavad kõikidele muudele asjakohastele loomatervise tagatistele, mis põhinevad sigade Aafrika katku levikut takistavate meetmete riskihindamise positiivsel tulemusel, mida nõuab päritoluliikmesriigi pädev asutus ning mille kiidavad heaks transiitliikmesriigi pädev asutus ja sihtliikmesriigi pädev asutus enne selliste loomade vedamist;
  - b) päritolukoha liikmesriik teavitab viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike punktis a osutatud loomatervise tagatistest ja pädevatelt asutustelt saadud heakskiidust ning kinnitab loomatervise tagatistele vastavate ettevõtete loetelu;
  - c) vastavalt artiklile 16a kehtestatakse päritolu-, transiit- ja sihtliikmesriigi pädevate asutuste range järelevalve all ohutu veo kord, millega tagatakse, et punktis a sätestatud täiendavate nõuete kohaselt toodavaid loomi transporditakse ohutult ja ei veeta hiljem edasi mõnesse muusse liikmesriiki;
  - d) käesolevas artiklis kehtestatud kõigile nõuetele vastavate elussigade puhul lisatakse direktiivi 64/432/EMÜ artikli 5 lõikes 1 osutatud vastavale sigade veterinaarsertifikaadile järgmine täiendav lause:

„Sead vastavad komisjoni rakendusotsuse 2014/709/EL artikli 3a sätetele.”

▼B*Artikkel 4*

Lisa III osas loetletud piirkondadest pärit koheseks tapmiseks ette nähtud elussigade lähetamise keelu ning sellistelt sigadelt saadud sealihaga, sealihavalmististe ja sealihatoodete lähetamise keelu erand

▼M10

Erandina artikli 2 punktides a ja c sätestatud keeldudest võivad asjaomased liikmesriigid lubada lähetada koheseks tapmiseks elussigu lisa III osas loetletud piirkondadest muudesse piirkondadesse sama liikmesriigi territooriumil või muu liikmesriigi piirkondadesse, mis on loetletud lisa II või III osas, kui pädeva asutuse poolt vastavalt artiklile 12 heaks kiidetud ning lisa III osas loetletud piirkondades asuvate tapamajade tapavõimsus on logistiliselt piiratud, tingimusel et:

▼B

- 1) sead on viibinud selles seakasvatuseettevõttes vähemalt 30 päeva või sünnist alates ning kõnealusesse seakasvatuseettevõttesse ei ole toodud elussigu lisa II, III ja IV osas loetletud piirkondadest transportimiskuupäevale eelneva vähemalt 30 päeva jooksul;
- 2) sead vastavad artikli 3 lõikes 1 ja lõikes 2 või 3 sätestatud nõuetele;
- 3) sead veetakse koheseks tapmiseks otse, ilma peatuseta või maha laadimata tapamajja, mille pädev asutus on kooskõlas artikliga 12 heaks kiitnud ja konkreetselt selleks otstarbeks määranud;
- 4) lähetav pädev asutus on tapamaja eest vastutavat pädevat asutust teavitanud sigade lähetamise kavatsusest ning viimane teavitab lähetanud pädevat asutust sigade saabumisest;
- 5) tapamajja saabumisel hoitakse neid sigu ja tapetakse nad teistest sigadest eraldi ning nad tapetakse konkreetsel päeval, mis on ette nähtud üksnes lisa III osas loetletud piirkondadest pärit sigade tapmiseks;
- 6) sigade vedu tapamajja väljaspool lisa III osas loetletud piirkondi asuvates piirkondades ja nende kaudu toimub eelnevalt kindlaksmääratud veoteid pidi ja sigade vedamiseks kasutatud sõiduvahendid puhastatakse ning vajaduse korral desinsekteeritakse ja desinfitseeritakse nii kiiresti kui võimalik pärast sigade mahalaadimist;
- 7) asjaomased liikmesriigid tagavad, et värsket sealihaga, sealihavalmistisi ja sealihatooted, mis saadakse nendelt sigadelt:
  - a) toodetakse, ladustatakse ja töödeldakse artikli 12 kohaselt heakskiidetud ettevõttes;
  - b) märgistatakse kooskõlas artikliga 16;
  - c) turustatakse ainult selle liikmesriigi territooriumil;
- 8) asjaomased liikmesriigid tagavad, et kõnealustelt sigadelt pärit kõrvalsaadusi töödeldakse pädeva asutuse heakskiidetud kanalsüsteemis,

▼B

millega tagatakse, et nendelt sigadelt saadud toode ei kujuta endast riski seoses sigade Aafrika katkuga;

- 9) asjaomased liikmesriigid teavitavad viivitamata komisjoni erandi tegemisest vastavalt käesolevale artiklile ning esitavad käesoleva artikli kohaselt heaks kiidetud tapamaja(de) nime ja aadressi;

▼M10

- 10) elussigade lähetamisel muu liikmesriigi piirkondadesse, mis on loetletud lisa II või III osas, kohaldatakse järgmisi täiendavaid nõudeid:

- a) sead vastavad kõikidele muudele asjakohastele loomatervise tagatistele, mis põhinevad sigade Aafrika katku levikut takistavate meetmete riskihindamise positiivsel tulemusel, mida nõuab päritolukoha liikmesriigi pädev asutus ning mille kiidavad heaks transiitliikmesriigi pädev asutus ja sihtliikmesriigi pädev asutus enne selliste loomade vedamist;
- b) päritolukoha liikmesriik teavitab viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike punktis a osutatud loomatervise tagatistest ja pädevatelt asutustelt saadud heakskiidust ning kinnitab loomatervise tagatistele vastavate ettevõtete loetelu;
- c) vastavalt artiklile 16a kehtestatakse päritolu-, transiit- ja sihtliikmesriigi pädevate asutuste range järelevalve all ohutu veo kord, millega tagatakse, et punktis a sätestatud täiendavate nõuete kohaselt toodavaid loomi transporditakse ohutult ja ei veeta hiljem edasi mõnesse muusse liikmesriiki;
- d) käesolevas artiklis kehtestatud kõigile nõuetele vastavate elussigade puhul lisatakse direktiivi 64/432/EMÜ artikli 5 lõikes 1 osutatud vastavale sigade veterinaarsertifikaadile järgmine täiendav lause:

„Sead vastavad komisjoni rakendusotsuse 2014/709/EL artikli 4 sätetele.”

▼B*Artikkel 5*

Lisa III osas loetletud piirkondadest pärit sealiha, sealihavalmististe, sealihatoodete ja muude sealihast koosnevate või seda sisaldavate toodete lähetamise keelu erand

Erandina artikli 2 punktis c sätestatud keelust võivad asjaomased liikmesriigid lubada lähetada lisa III osas loetletud piirkondadest pärit liha, sealihavalmistisi, -tooteid või muid sealihast koosnevaid või seda sisaldavaid tooteid, tingimusel et need:

- a) on saadud sigadelt, keda on sünnist saadik peetud ettevõttes, mis asub väljaspool lisa II, III või IV osas loetletud piirkondi, ning on

▼B

toodetud, ladustatud ja töödeldud artikli 12 kohaselt heaks kiidetud ettevõttes; või

b) on saadud sigadelt, kes vastavad artikli 3 lõike 1 ja lõike 2 või 3 nõuetele, ning on toodetud, ladustatud ja töödeldud artikli 12 kohaselt heaks kiidetud ettevõttes; või

c) on toodetud ja töödeldud direktiivi 2002/99/EÜ artikli 4 lõike 1 kohaselt ettevõttes, mis on heaks kiidetud vastavalt artiklile 12.

Artikkel 6

Lisa IV osas loetletud piirkondadest pärit sealiha, sealihavalmististe, sealihatoodete ja muude sealihast koosnevate või seda sisaldavate toodete lähetamise keelu erand

Erandina artikli 2 punktis c sätestatud keelust võivad asjaomased liikmesriigid lubada lähetada lisa IV osas loetletud piirkondadest pärit liha, sealihavalmistisi, -tooteid või muid sealihast koosnevaid või seda sisaldavaid tooteid, tingimusel et need:

a) on saadud sigadelt, keda on sünnist saadik peetud seakasvatuseetevõttes, mis asub väljaspool lisa loetletud piirkondi, ning on toodetud, ladustatud ja töödeldud artikli 12 kohaselt heaks kiidetud ettevõttes; või

b) on toodetud ja töödeldud direktiivi 2002/99/EÜ artikli 4 lõike 1 kohaselt ettevõttes, mis on heaks kiidetud vastavalt artiklile 12.

Artikkel 7

Lisa III ja IV osas loetletud piirkondadest pärit sigadelt saadud kõrvalsaaduste saadetiste lähetamise keelu erand

1. Erandina artikli 2 punktis d sätestatud keelust võivad asjaomased liikmesriigid lubada lähetada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1069/2009 ⁽¹⁾ artikli 3 punktis 2 osutatud loomsetest kõrvalsaadustest saadud tooteid, mis on valmistatud lisa III ja IV osas loetletud piirkondadest pärit sigadelt saadud kõrvalsaadustest, tingimusel et kõnealused kõrvalsaadused on läbinud töötuse, millega tagatakse, et saadud toode ei too kaasa riski seoses sigade Aafrika katkuga.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1069/2009, 21. oktoober 2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002 (loomsete kõrvalsaaduste määrus) (ELT L 300, 14.11.2009, lk 1).

▼M2

2. Erandina artikli 2 punktis d sätestatud keelust võivad asjaomased liikmesriigid lubada lähetada muudelt kui uluksigadelt saadud loomseid kõrvalsaadusi, sealhulgas töötlemata rümpasid ettevõtetest ja korjuseid tapamajadest, mis on heaks kiidetud kooskõlas määrusega (EÜ) nr 853/2004 ning mis asuvad lisa III osas loetletud piirkondades, töötlemis-, põletus- või koospõletustehasesse (nagu on osutatud määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 24 lõike 1 punktides a, b ja c), mis asuvad väljaspool lisa III osas loetletud piirkondi, tingimusel et:

▼B

- a) nimetatud loomseid kõrvalsaadused on pärit ettevõttest või tapamajast, mis asub lisa III osas loetletud piirkonnas, kus ei ole esinenud sigade Aafrika katku puhangut vähemalt 40 päeva jooksul enne lähetamist;
- b) pädev asutus on kooskõlas määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikliga 23 registreerinud eraldi iga veoki ja muu sõiduki, mida kasutatakse nimetatud loomsete kõrvalsaaduste vedamiseks, ja:
- i) kaetud lekkekindel kaubaruum kõnealuste loomsete kõrvalsaaduste vedamiseks on ehitatud nii, et seda on võimalik korralikult puhastada ja desinfitseerida ning põrandate konstruktsioon lihtsustab vedelike äravoolu ja kogumist;
  - ii) veoki või muu sõiduki registreerimise taotlus sisaldab tõendeid selle kohta, et veok või sõiduk on edukalt läbinud korrapärase tehnilise kontrolli;
  - iii) igal veokil peab olema satelliitnavigatsiooni süsteem, et saaks määrata kindlaks tema asukohta reaajas. Veo korraldaja peab võimaldama pädeval asutusel kontrollida veoki reaajas liikumist ning säilitama veoki liikumist käsitlevad elektroonilised andmed vähemalt kaks kuud;
- c) pärast kõnealuste loomsete kõrvalsaaduste laadimist vedamiseks ette nähtud kaubaruumi pitseerib veterinaarjärelevalve ametnik kaubaruumi. Pitseri võib eemaldada ja selle uuega asendada üksnes veterinaarjärelevalve ametnik. Igast laadimisest või pitserite asendamisest teatatakse pädevale asutusele;
- d) igasugune veokite või sõidukite sisenemine seakasvatusettevõttesse on keelatud ja pädev asutus tagab searümpade ohutu kogumise;
- e) vedu toimub ilma peatusteta lisa III osas loetletud piirkonnast väljumise kohas paiknevast määratud desinfitseerimispunktist pädeva asutuse lubatud teed pidi otse üksnes eespool nimetatud tehasesse. Määratud desinfitseerimispunktis tuleb veokid ja sõidukid nõuetekohaselt puhastada ja desinfitseerida veterinaarjärelevalve ametniku järelevalve all;

▼B

- f) iga loomsete kõrvalsaaduste saadetisega on kaasas nõuetekohaselt täidetud kaubadokument, millele on osutatud komisjoni määruse (EL) nr 142/2011⁽¹⁾ VIII lisa III peatükis. Sihtkoha töötlemistehase eest vastutav veterinaarjärelevalve ametnik peab iga saadetise saabumist kinnitama punkti b alapunktis iii osutatud pädevale asutusele;
- g) pärast loomsete kõrvalsaaduste mahalaadimist veok või sõiduk ja kõik muud seadmed, mida on kõnealuste loomsete kõrvalsaaduste vedamiseks kasutatud ja mis võivad olla saastunud, puhastatakse, desinfitseeritakse ja vajaduse korral desinsekteeritakse töötlemistehase täielikult suletud alal veterinaarjärelevalve ametniku järelevalve all. Kohaldatakse direktiivi 2002/60/EÜ artikli 12 punkti a;
- h) loomseid kõrvalsaadusi töödeldakse viivitamata. Igasugune ladustamine töötlemisettevõttes on keelatud;
- i) pädev asutus tagab, et loomsete kõrvalsaaduste lähetamisel ei ületata töötlemistehase igapäevast töötlemisvõimsust;
- j) enne esimest lähetamist lisa III osas loetletud piirkonnast tagab pädev asutus vajaliku koostöö asjaomaste ametiasutustega direktiivi 2002/60/EÜ VI lisa punkti c tähenduses, et tagada hädaolukorra lahendamise plaani olemasolu, käsuliin ja talituste täielik koostöö veo ajal toimuvate õnnetuste, veoki või sõiduki olulise rikke või käitaja toime pandud pettuse korral. Veoki käitaja teatab viivitamata pädevale asutusele igast veoki või sõidukiga toimunud õnnetusest või selle rikkest.

*Artikkel 8***Lisas loetletud piirkondadest pärit elussigade teistesse liikmesriikidesse ja kolmandatesse riikidesse lähetamise keeld****▼M10**

1. Ilma et see piiraks artiklite 3, 3a ja 4 kohaldamist, tagab asjaomane liikmesriik, et tema territooriumilt ei lähetata muudesse liikmesriikidesse ega kolmandatesse riikidesse elussigu, välja arvatud juhul, kui kõnealused sead on pärit:

▼B

- a) piirkondadest, mida ei ole lisas loetletud;

⁽¹⁾ Komisjoni määrus (EL) nr 142/2011, 25. veebruar 2011, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad, ja nõukogu direktiivi 97/78/EÜ seoses teatavate selle direktiivi alusel piiril toimuvast veterinaarkontrollist vabastatud proovide ja näidistega (ELT L 54, 26.2.2011, lk 1).

▼B

b) ettevõttest, kuhu ei ole toodud lisa loetletud piirkondadest pärit elussigu lähetamiskuupäevale vahetult eelneva vähemalt 30 päeva jooksul.

2. Erandina lõikest 1 võivad asjaomased liikmesriigid lubada lähetada elussigu, kes on pärit ettevõttest, mis asub lisa I osas loetletud piirkonnas, tingimusel et need elussead vastavad järgmistele tingimustele:

a) nad on viibinud selles ettevõttes järjest vähemalt 30 päeva enne lähetamiskuupäeva või sünnist alates ning kõnealusesse ettevõttesse ei ole toodud lisa loetletud piirkondadest elussigu lähetamiskuupäevale eelneva vähemalt 30 päeva jooksul;

b) nad on pärit ettevõttest, kus rakendatakse pädeva asutuse kehtestatud bioturvalisuse nõudeid seoses sigade Aafrika katkuga;

c) neile on sigade Aafrika katku tuvastamiseks tehtud laboriuuringud proovide põhjal, mis on võetud vastavalt käesoleva otsuse artikli 1 teise lõigu kohases sigade Aafrika katku likvideerimise kavas sätestatud proovivõtumeetoditele 15 päeva jooksul enne transportimise kuupäeva, ja need uuringud on andnud negatiivse tulemuse ning veterinaarjärelevalve ametnik on teinud lähetamiskuupäeval kliinilise läbivaatuse sigade Aafrika katku avastamiseks vastavalt otsuse 2003/422/EÜ lisa IV peatüki A osas sätestatud kontrolli- ja proovivõtumeetoditele; või

d) nad on pärit ettevõttest, kus pädev veterinaarasutus on vähemalt kaks korda aastas ja vähemalt neljakuulise ajavahemiku järel teinud kontrole:

i) mille puhul järgiti komisjoni otsuse 2003/422/EÜ lisa IV peatükis sätestatud suuniseid ja menetlusi;

ii) mis hõlmasid kliinilist läbivaatust ja proovivõttu, mille puhul tehti üle 60-päevastele sigadele laboriuuringud vastavalt komisjoni otsuse 2003/422/EÜ lisa IV peatüki A osas sätestatud kontrolli- ja proovivõtumeetoditele;

iii) mille käigus kontrolliti direktiivi 2002/60/EÜ artikli 15 lõike 2 punkti b teises ja neljandas kuni seitsmendas taandes sätestatud meetmete tõhusat kohaldamist.

3. Elussigade selliste saadetiste puhul, mis vastavad lõikes 2 sätestatud eranditingimustele, lisatakse direktiivi 64/432/EMÜ artikli 5 lõikes 1 ja otsuse 93/444/EMÜ artikli 3 lõikes 1 osutatud vastavasse veterinaardokumenti ja/või -sertifikaati järgmine lisalause:

„Sead vastavad komisjoni rakendusotsuse 2014/709/EL (*) artikli 8 lõike 2 sätetele.

(*) ELT L 295, 11.10.2014, lk 63.”

▼ **M10***Artikkel 9***Lisas loetletud piirkondadest pärit sigadelt kogutud sperma, munarakkude ja embrüote saadetiste muudesse liikmesriikidesse ja kolmandatesse riikidesse lähetamise keeld**

1. Asjaomane liikmesriik tagab, et tema territooriumilt ei lähetata muudesse liikmesriikidesse ega kolmandatesse riikidesse järgmisi kaubasaadetisi:

- a) sigade spermat, välja arvatud juhul, kui sperma on kogutud doonorkultidelt, keda peetakse nõukogu direktiivi 90/429/EMÜ ⁽¹⁾ artikli 3 punkti a kohaselt heaks kiidetud seemendusjaamas, mis asub väljaspool käesoleva otsuse lisa II, III ja IV osas loetletud piirkondi;
- b) sigade munaarakke ja embrüoid, välja arvatud juhul, kui need munaarakud ja embrüod on pärit doonoremistelt, keda peetakse ettevõtetes, mis vastavad artikli 8 lõike 2 nõuetele ja mis asuvad väljaspool II, III ja IV lisa loetletud piirkondi, ning kõnealused embrüod on kunstlikul viljastamisel *in vivo* saadud embrüod või toodetud katseklaasis viljastamisel spermaga, mis vastab käesoleva lõike punktis a sätestatud tingimustele.

2. Erandina käesoleva artikli lõike 1 punktis a ja artikli 2 punktis b sätestatud keeldudest, võivad asjaomased liikmesriigid lubada lähetada sigade sperma saadetisi, kui sperma on kogutud doonorkultidelt, keda peetakse nõukogu direktiivi 90/429/EMÜ artikli 3 punkti a kohaselt heaks kiidetud seemendusjaamas, kus sigade Aafrika katku suhtes kohaldatakse kõiki asjakohaseid bioturvalisuse eeskirju, ning mis asuvad käesoleva otsuse lisa II või III osas loetletud piirkondades, lisa II või III osas loetletud piirkondadesse samas liikmesriigis või muus liikmesriigis, tingimusel et:

- a) sigade sperma saadetised vastavad kõikidele muudele asjakohastele loomatervise tagatistele, mis põhinevad sigade Aafrika katku levikut takistavate meetmete riskihindamise positiivsel tulemusel, mida nõuab päritoluliikmesriigi pädev asutus ning mille kiidab heaks sihtliikmesriigi pädev asutus enne selliste spermasaadetiste lähetamist;
- b) päritoluliikmesriik teavitab viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike punktis a osutatud loomatervishoiualastest garantiidest;
- c) doonorkuldid vastavad artikli 3 punktis 1 ja artikli 3 kas punktis 2 või 3 sätestatud nõuetele;
- d) viis päeva enne lähetatava sperma kogumist doonorkultidele tehtud individuaalse haigusetikitaja tuvastamise testi tulemused on negatiivsed ning testi tulemuste koopia on lisatud spermasaadetisega kaasasolevale veterinaarsertifikaadile;

⁽¹⁾ Nõukogu direktiiv 90/429/EMÜ, 26. juuni 1990, millega sätestatakse kodusigade sperma ühendusesisese kaubanduse ja impordi korral kohaldatavad loomatervishoiu nõuded (EÜT L 224, 18.8.1990, lk 62).

▼ M10

- e) järgmine täiendav kinnitus lisatakse vastavale veterinaarsertifikaadile, millele on osutatud direktiivi 90/429/EMÜ artikli 6 lõikes 1:

„Sigade sperma vastab komisjoni 9. oktoobri 2014. aasta rakendusotsusele 2014/709/EL, milles käsitletakse loomatervishoiualaseid tõrjemeetmeid seoses sigade Aafrika katkuga teatavates liikmesriikides ja tunnistatakse kehtetuks rakendusotsus 2014/178/EL.”

▼ B*Artikkel 10*

Lisas loetletud piirkondadest pärit sigadelt saadud kõrvalsaaduste saadetiste teistesse liikmesriikidesse ja kolmandatesse riikidesse lähetamise keeld

1. Asjaomane liikmesriik tagab, et tema territooriumilt ei lähetata teistesse liikmesriikidesse ega kolmandatesse riikidesse sigadelt saadud kõrvalsaaduste saadetisi, välja arvatud juhul, kui need kõrvalsaadused on saadud sigadelt, kes on pärit ja saabuvad ettevõttest, mis asub väljaspool lisa II, III ja IV osas loetletud piirkonda.

2. Erandina lõikest 1 võivad asjaomased liikmesriigid lubada lähetada teistesse liikmesriikidesse ja kolmandatesse riikidesse tooteid, mis on saadud lisa II, III ja IV osas loetletud piirkonnast pärit sigadelt saadud kõrvalsaadustest, tingimusel et:

- a) need kõrvalsaadused on läbinud töötluste, millega tagatakse, et sigadelt saadud toode ei põhjusta riski seoses sigade Aafrika katkuga;
- b) toodete saadetisega on kaasas määruse (EL) nr 142/2011 VIII lisa III peatüki kohaselt välja antud kaubadokument.

Artikkel 11

Lisas loetletud piirkondadest pärit värsket sealihast ja teatavate sealihavalmististe ja -toodete teistesse liikmesriikidesse ja kolmandatesse riikidesse lähetamise keeld

1. Asjaomased liikmesriigid tagavad, et lisa loetletud piirkondades asuvatest ettevõtetest pärit sigadelt saadud värsket sealihast ja sealihast koosnevate või sealihast sisaldavate valmististe ja toodete saadetisi lähetatakse teistesse liikmesriikidesse ja kolmandatesse riikidesse üksnes juhul, kui asjaomane sealihast on saadud väljaspool käesoleva otsuse lisa II, III või IV osas loetletud piirkonda asuvast ettevõttest pärit ja sealt saabunud sigadelt.

▼ M1

2. Erandina lõikest 1 võivad asjaomased liikmesriigid, kus esineb lisa II, III või IV osas loetletud piirkondi, lubada lähetada lõikes 1 osutatud värsket sealihast ja sealihast koosnevaid või seda sisaldavaid valmistisi ja tooteid teistesse liikmesriikidesse ja kolmandatesse riikidesse

▼M1

tingimusel, et kõnealune sealiha ning sealihast koosnevad või seda sisaldavad valmistised ja tooted on saadud sigadelt, keda on sünnist saati peetud väljaspool käesoleva otsuse lisa II, III ja IV osas loetletud piirkonda asuvas ettevõttes, ning et kõnealune värske sealiha ning sealihast koosnevad või seda sisaldavad valmistised ja tooted on toodetud, ladustatud ja töödeldud vastavalt artiklile 12.

3. Erandina lõikest 1 võivad asjaomased liikmesriigid, kus esineb lisa II osas loetletud piirkondi, lubada lähetada lõikes 1 osutatud värsket sealiha ning sealihast koosnevaid või seda sisaldavaid valmistisi ja tooteid teistesse liikmesriikidesse ja kolmandatesse riikidesse tingimusel, et kõnealune sealiha ning sellest koosnevad või seda sisaldavad valmistised ja tooted on saadud sigadelt, kes vastavad artikli 3 lõikes 1 ja lõikes 2 või 3 sätestatud nõuetele.

▼B*Artikkel 12*

Tapamajade, lihalõikusettevõtete ja lihatöötlemisettevõtete heaks kiitmine artiklite 4, 5 ja 6 ning artikli 11 lõike 2 kohaldamise eesmärgil

Asjaomase liikmesriigi pädev asutus kiidab artiklite 4, 5 ja 6 ning artikli 11 lõike 2 kohaldamise eesmärgil heaks ainult sellised tapamajad, lihalõikusettevõtted ja lihatöötlemisettevõtted, kus vastavalt artiklites 4–6 ja artikli 11 lõikes 2 sätestatud eranditele teistesse liikmesriikidesse või kolmandatesse riikidesse lähetada lubatud värsket sealiha ning sellest koosnevaid või seda sisaldavaid valmistisi või tooteid toodetakse, ladustatakse ja töödeldakse eraldi värskest lihast ja sellest koosnevatest või seda sisaldavatest valmististest või toodetest, mis ei ole toodetud, ladustatud ega töödeldud käesoleva artikliga heaks kiidetud tapamajades, lihalõikusettevõtetes ega lihatöötlemisettevõtetes ning mis ei ole saadud käesoleva otsuse lisa loetletud piirkondades asuvatest ettevõtetest pärit või sealt saabunud sigadelt.

Artikkel 13

Lisas loetletud piirkondadest pärit värske sealiha ja teatavate sealihavalmististe ja -toodete teistesse liikmesriikidesse ja kolmandatesse riikidesse lähetamise keelu erand

Erandina artiklist 11 võivad asjaomased liikmesriigid lubada lähetada käesoleva otsuse lisa II, III või IV osas loetletud piirkondadest pärit värsket sealiha ning sealihast koosnevaid või seda sisaldavaid valmistisi ja tooteid teistesse liikmesriikidesse ja kolmandatesse riikidesse, tingimusel et kõnealused tooted:

- a) on toodetud ja töödeldud direktiivi 2002/99/EÜ artikli 4 lõike 1 kohaselt;
- b) on varustatud direktiivi 2002/99/EÜ artikli 5 kohase veterinaarsertifikaadiga;
- c) on varustatud määruse (EÜ) nr 599/2004 lisa sätestatud liidusese kaubanduse veterinaarsertifikaadiga, mille II osa täiendatakse järgmiselt:

▼B

„Tooted vastavad komisjoni 9. oktoobri 2014. aasta rakendusotsusele 2014/709/EL loomatervishoiualaste tõrjemeetmete kohta seoses sigade Aafrika katkuga teatavates liikmesriikides (*).

(*) ELT L 295, 11.10.2014, lk 63.”

*Artikkel 14***Artiklitega 11, 12 ja 13 seotud teave**

Liikmesriigid edastavad alates käesoleva otsuse kuupäevast komisjonile ja teistele liikmesriikidele iga kuue kuu järel artiklis 12 osutatud heakskiidetud ettevõtete ajakohastatud loetelu ning kogu artiklite 11, 12 ja 13 kohaldamiseks vajaliku asjakohase teabe.

*Artikkel 15***Meetmed seoses elus uluksigade ja värskel**

1. Asjaomased liikmesriigid tagavad, et:
  - a) lisas loetletud piirkondadest ei lähetata elus uluksigu teistesse liikmesriikidesse või sama liikmesriigi territooriumil asuvasse muudesse piirkondadesse;
  - b) lisas loetletud piirkondadest ei lähetata värsket uluksealiha ning sellisest uluksealihast koosnevaid või seda sisaldavaid lihavalmistisi ja -tooteid teistesse liikmesriikidesse või sama liikmesriigi territooriumil asuvasse muudesse piirkondadesse.
2. Erandina lõike 1 punktist b võivad asjaomased liikmesriigid lubada lähetada käesoleva otsuse I lisas loetletud piirkondadest pärit värsket uluksealiha ja uluksealihast koosnevaid või seda sisaldavaid valmistisi või tooteid sama liikmesriigi territooriumil asuvasse ja käesoleva otsuse lisas loetlemata piirkondadesse, tingimusel et asjaomaseid uluksigu on testitud sigade Aafrika katku avastamiseks kooskõlas otsuse 2003/422/EÜ lisa VI peatüki C ja D osas kirjeldatud diagnostikameetoditega ja on saadud negatiivsed tulemused.

*Artikkel 16***Spetsiaalsed tervisemärgid ning sertifitseerimisnõuded värskel**

Asjaomased liikmesriigid tagavad, et värskel

▼B

lõikes 1 sätestatud keeld, märgistatakse spetsiaalse tervisemärgiga, mis ei ole ovaalne ning mida ei ole võimalik segi ajada:

- a) sealihast koosnevate või sealiha sisaldavate lihavalmististe ja -toodete identifitseerimismärgiga, nagu on sätestatud määruse (EÜ) nr 853/2004 II lisa I jaos;
- b) värske sealiha tervisemärgiga, nagu on sätestatud määruse (EÜ) nr 854/2004 I lisa I jao III peatükis.

▼M10*Artikkel 16a***Ohutu veo kord**

Pädev asutus tagab, et ohutu veo kord vastab järgmistele nõuetele:

- 1) iga veok ja muu sõiduk, mida kasutatakse elussigade vedamiseks on:
  - a) lähteliikmesriigi pädeva asutuse poolt ohutu veo korras eraldi registreeritud elussigade veo eesmärgil;
  - b) veterinaarjärelevalve ametniku poolt pitseeritud pärast laadimist; pitseri võib eemaldada ja selle uuega asendada üksnes pädeva asutuse ametnik; igast laadimisest või pitserite asendamisest teatatakse pädevale asutusele;
- 2) vedamine toimub:
  - a) otse, ilma peatuseta;
  - b) veoteedel, mille pädev asutus on heaks kiitnud;
- 3) sihtkoha ettevõtte eest vastutav veterinaarjärelevalve ametnik peab iga saadetise saabumist kinnitama lähteriigi pädevale asutusele;
- 4) pärast elussigade mahalaadimist puhastatakse ja desinfitseeritakse täielikult veok või sõiduk ja kõik muud seadmed, mida on kõnealuste sigade vedamiseks kasutatud, lähtekoha suletud alal veterinaarjärelevalve ametniku järelevalve all. Kohaldatakse direktiivi 2002/60/EÜ artikli 12 punkti a;
- 5) enne esimest lähetamist lisa III osas loetletud piirkondadest tagab lähteriigi pädev asutus vajaliku koostöö asjaomaste ametiasutustega direktiivi 2002/60/EÜ VI lisa punkti c tähenduses, et tagada hädaolukorra lahendamise plaani olemasolu, käsuliin ja talituste täielik koostöö veo ajal toimuvate õnnetuste, veoki või muu sõiduki olulise rikke või käitaja toime pandud pettuse korral. Veoki käitajad teatavad viivitamata pädevale asutusele igast veoki või sõidukiga toimunud õnnetusest või selle olulisest rikkest.

Artikkel 17

Lisas loetletud piirkondade ettevõtetele ja transpordivahenditele esitatavad nõuded

Asjaomased liikmesriigid tagavad, et:

- a) käesoleva otsuse lisas loetletud piirkondades asuvate seakasvatustevõtete suhtes kohaldatakse direktiivi 2002/60/EÜ artikli 15 lõike 2 punkti b teises ja neljandas kuni seitsmendas taandes sätestatud tingimusi;
- b) sõidukid, mida kasutatakse käesoleva otsuse lisas loetletud piirkondades asuvatest ettevõtetest pärit sigade või nendelt saadud kõrvalsaaduste transpordiks, puhastatakse ja desinfitseeritakse kohe pärast iga vedu ning vedaja esitab tõendusmaterjali kõnealuse puhastamise ja desinfitseerimise kohta ja hoiab seda sõidukis.

Artikkel 18

Asjaomastele liikmesriikidele esitatavad teavitusnõuded

Asjaomased liikmesriigid teatavad alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee kaudu komisjonile ja teistele liikmesriikidele käesoleva otsuse lisas loetletud piirkondades saadud tulemustest seoses sigade Aafrika katku seirega vastavalt uluksigade hulgas sigade Aafrika katku likvideerimise kavale, mille komisjon on direktiivi 2002/60/EÜ artikli 16 kohaselt heaks kiitnud ja millele on osutatud käesoleva otsuse artikli 1 teises lõigus.

Artikkel 19

Nõuetele vastavus

Liikmesriigid muudavad kaubanduse suhtes kohaldatavaid meetmeid, et viia need vastavusse käesoleva otsusega, ning avalikustavad vastuvõetud meetmed kohe. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

Artikkel 20

Kehtetuks tunnistamine

Rakendusotsus 2014/178/EL tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 21

Kohaldamine

Käesolevat otsust kohaldatakse kuni ► **M10** 31. detsembrini 2019 ◀.

Artikkel 22

Adressaadid

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

▼ M10*LISA*

I OSA

1. Eesti

Järgmised piirkonnad Eestis:

- Keila linn;
- Kunda linn;
- Loxsa linn;
- Maardu linn;
- Mustvee linn;
- Pärnu linn;
- Saue linn;
- Tallinna linn;
- Lääne maakond;
- osa Kuusalu vallast, mis asub põhja pool maanteest 1 (E20);
- Are vald;
- Audru vald;
- Halinga vald;
- Haljala vald;
- Harku vald;
- Jõelähtme vald;
- Keila vald;
- Kernu vald;
- Kiili vald;
- Koonga vald;
- Lavassaare vald;
- Nissi vald;
- Padise vald;
- Paikuse vald;
- Raasiku vald;
- Rae vald;
- Rägavere vald;
- Saku vald;
- Saue vald;
- Sauga vald;
- Sindi vald;
- Sõmeru vald;

▼ M10

- Tootsi vald;
- Tori vald;
- Tõstamaa vald;
- Varbla vald;
- Vasalemma vald;
- Vihula vald;
- Viimsi vald;
- Viru-Nigula vald.

2. Lāti

Jārgmised piirkonnad Lātis:

- Ogres novads: Suntažu ja Ogresgala pagasts;
- Ādažu novads;
- Amatas novads;
- Carnikavas novads;
- Garkalnes novads;
- Ikšķiles novads;
- Inčukalna novads;
- Jaunjelgavas novads;
- Ķeguma novads;
- Līgatnes novads;
- Mālpils novads;
- Neretas novads;
- Ropažu novads;
- Salas novads;
- Siguldas novads;
- Vecumnieku novads;
- Viesītes novads.

3. Leedu

Jārgmised piirkonnad Leedus:

- Jurbarkas rajono savivaldybė: Raudonės, Veliuonos, Seredžiaus ja Juodaičių seniūnija;
- Pakruojis rajono savivaldybė: Klovainių, Rozalimo ja Pakruojo seniūnija;
- Panevėžys rajono savivaldybė: Krekenavos, Upytės, Naujamiesčio ja Smilgių seniūnija;
- Raseiniai rajono savivaldybė: Ariogalos, Ariogalos miestas, Betygalos, Pajūkių ja Šiluvos seniūnija;
- Šakiai rajono savivaldybė: Plokščių, Kriūkų, Lekėčių, Lukšių, Griškabūdžio, Barzdų, Žvirgždaičių, Sintautų, Kudirkos Naumiesčio, Slavikų ja Šakių seniūnija;

▼ M10

- Pasvalys rajono savivaldybė;
- Vilkaviškis rajono savivaldybė;
- Radviliškis rajono savivaldybė;
- Kalvarija savivaldybė;
- Kazlų Rūda savivaldybė;
- Marijampolė savivaldybė.

4. Poola

Järgmised piirkonnad Poolas:

województwo podlaskie:

- powiat augustowski: gminy Augustów (sh Augustówi linn), Nowinka, Płaska, Sztabin ja Bargłów Kościelny;
- powiat białostocki: gminy Choroszcz, Juchnowiec Kościelny, Suraz, Turośń Kościelna, Tykocin, Łapy, Poświętne, Zawady, Dobrzyniewo Duże ja osaliselt Zabłudów (gmina edelaosa, mis on piiratud maanteega nr 19 ja edasi maanteega nr 685);
- powiat hajnowski: gminy Czyże, Hajnówka (sh Hajnówka linn), Dubicze Cerkiewne, Kleszczele ja Czeremcha;
- powiat siemiatycki: gminy Grodzisk, Dziadkowice ja Milejczyce;
- powiat wysokomazowiecki: gminy Kobylin-Borzymy, Kulesze Kościelne, Sokoły, Wysokie Mazowieckie (sh Wysokie Mazowieckie linn), Nowe Piekuty, Szepietowo, Klukowo ja Ciechanowiec;
- the powiat sejneński;
- powiat suwalski: gminy Rutka-Tartak, Szypliszki, Suwałki ja Raczki;
- powiat zambrowski: gmina Rutki;
- powiat sokólski: gminy Suchowola ja Korycin;
- powiat bielski;
- powiat M. Białystok;
- powiat M. Suwałki;
- powiat moniecki.

II OSA**1. Eesti**

Järgmised piirkonnad Eestis:

- Kallaste linn;
- Rakvere linn;
- Tartu linn;
- Vändra linn;
- Viljandi linn;
- Ida-Viru maakond;
- Põlva maakond;
- Rapla maakond;
- osa Kuusalu vallast, mis asub lõuna pool maanteest 1 (E20);

▼ M10

- osa Palamuse vallast, mis asub ida pool Tallinna-Tartu raudteest;
- osa Pärsti vallast, mis asub lääne pool maanteest 24126;
- osa Suure-Jaani vallast, mis asub lääne pool maanteest 49;
- osa Tabivere vallast, mis asub ida pool Tallinna-Tartu raudteest;
- osa Tamsalu vallast, mis asub kirde pool Tallinna-Tartu raudteest;
- osa Tartu vallast, mis asub ida pool Tallinna-Tartu raudteest;
- osa Viiratsi vallast, mis asub lääne pool joonest, mis kulgeb piki maanteed 92 selle ristumiskohast maanteega 155 lääne pool, seejärel piki 155. maanteed kuni ristumiseni maanteega 24156, seejärel piki 24156. maanteed kuni ristumiseni Verilaske ojaga, seejärel piki Verilaske oja, kuni see jõuab valla lõunapiirini;
- Abja vald;
- Aegviidu vald;
- Alatskivi vald;
- Anija vald;
- Häädemeeste vald;
- Haaslava vald;
- Halliste vald;
- Kadrina vald;
- Kambja vald;
- Karksi vald;
- Kasepää vald;
- Kõpu vald;
- Kose vald;
- Kõue vald;
- Laekvere vald;
- Luunja vald;
- Mäksa vald;
- Meeksi vald;
- Pala vald;
- Peipsiääre vald;
- Piirissaare vald;
- Rakvere vald;
- Saarde vald;
- Saare vald;
- Surju vald;

▼ M10

- Tahkuranna vald;
- Tapa vald;
- Vändra vald;
- Vara vald;
- Vinni vald;
- Võnnu vald.

2. Lāti

Jārgmised piirkonnad Lātis:

- Krimuldas novads;
- Limbažu novads: Skultes, Vidridžu, Limbažu ja Umurgas pagasts;
- Ogres novads: Krapes, Ķeipenes, Lauberes, Madlienas, Mazozolu, Menģeles ja Taurupes pagasts;
- Priekuļu novads;
- Salacgrīvas novads: Liepupes pagasts;
- Aizkraukles novads;
- Aknīstes novads;
- Alūksnes novads;
- Apes novads;
- Balinavas novads;
- Balvi novads;
- Cēsu novads;
- Cesvaines novads;
- Ērgļu novads;
- Gulbenes novads;
- Ilūkstes novads;
- Jaunpiebalgas novads;
- Jēkabpils novads;
- Kocēnu novads;
- Kokneses novads;
- Krustpils novads;
- Lielvārdes novads;
- Līvānu novads;
- Lubānas novads;
- Madonas novads;
- Pārgaujas novads;
- Pļaviņu novads;
- Raunas novads;
- Rugāju novads;
- Saulkrastu novads;

▼ M10

- Sējas novads;
- Skrīveru novads;
- Smiltenes novads;
- Varakļānu novads;
- Vecpiebalgas novads;
- Viļakas novads;
- Jēkabpils republikas pilsēta;
- Valmiera republikas pilsēta.

3. Leedu

Jārgmised piirkonnad Leedus:

- Anykščiai rajono savivaldybė: Andrioniškis, Anykščiai, Debeikiai, Kavarskas, Kurkliai, Skiemonys, Traupis, Troškūnai seniūnija ja Svėdasai seniūnija see osa, mis jāāb maanteest nr 118 lōna poole;
- Jonava rajono savivaldybė: Šilų ja Bukonių seniūnija; Žeimių seniūnija: Biliuškiei, Drobiškiai, Normainiai II, Normainėliai, Juškonys, Pauliukai, Mitėniškiai, Zofijauka, Naujokai kaimas;
- Kaišiadorys rajono savivaldybė: Kaišiadorių apylinkės, Kruonio, Nemaitonių, Paparčių, Žaslių, Žiežmarių, Žiežmarių, Žiežmarių apylinkės seniūnija ning Rumšiškių seniūnija see osa, mis jāāb maanteest N. A1 lōna poole;
- Kaunas rajono savivaldybė: Akademijos, Alšėnų, Babtų, Batniavos, Čekiškės, Domeikavos, Ežerėlio, Garliavos, Garliavos apylinkių, Kačerginės, Kulautuvos, Linksmakalnio, Raudondvario, Ringaudų, Rokų, Samylų, Taurakiemio, Užliedžių, Vilkijos, Vilkijos apylinkių ja Zapyškio seniūnija;
- Kėdainiai rajono savivaldybė: Josvainių, Pernaravos, Krakių, Dotnuvos, Gudžiūnų, Surviliškio, Vilainių, Truskavos, Šėtos seniūnija, Kėdainių miesto;
- Panevėžys rajono savivaldybė: Karsakiškio, Miežiškių, Pajstrio, Panevėžio, Ramygalos, Raguvos, Vadoklių ja Velžio seniūnija;
- Šalčininkai rajono savivaldybė: Jašiūnų, Turgelių, Akmenynės, Šalčininkų, Gerviškų, Butrimonių, Eišiškių, Poškonių ja Dieveniškų seniūnija;
- Varėna rajono savivaldybė: Kaniavos, Marcinkonių ja Merkinės seniūnija;
- Alytus miesto savivaldybė;
- Kaišiadorys miesto savivaldybė;
- Kaunas miesto savivaldybė;
- Panevėžys miesto savivaldybė;
- Vilnius miesto savivaldybė;
- Alytus rajono savivaldybė;
- Biržai rajono savivaldybė;
- Druskininkai rajono savivaldybė;
- Lazdijai rajono savivaldybė;
- Prienai rajono savivaldybė;
- Širvintos rajono savivaldybė;
- Ukmergė rajono savivaldybė;

▼ M10

- Vilnius rajono savivaldybė;
- Birštonas savivaldybė;
- Elektrėnai savivaldybė.

4. Poola

Järgmised piirkonnad Poolas:

województwo podlaskie:

- powiat białostocki: gminy Czarna Białostocka, Supraśl, Wasilków ja osaliselt Zabłudów (gmina kirdeosa, mis on piiratud maanteega nr 19 ja edasi maanteega nr 685);
- powiat sokólski: gminy Dąbrowa Białostocka, Janów, Nowy Dwór ja Sidra;
- powiat augustowski: gminy Lipsk;
- powiat hajnowski: gminy Narew, Narewka ja Białowieża.

III OSA**1. Eesti**

Järgmised piirkonnad Eestis:

- Elva linn;
- Jõgeva linn;
- Põltsamaa linn;
- Võhma linn;
- Järva maakond;
- Valga maakond;
- Võru maakond;
- osa Palamuse vallast, mis asub lääne pool Tallinna-Tartu raudteest;
- osa Pärsti vallast, mis asub ida pool maanteest 24126;
- osa Suure-Jaani vallast, mis asub ida pool maanteest 49;
- osa Tabivere vallast, mis asub lääne pool Tallinna-Tartu raudteest;
- osa Tamsalu vallast, mis asub edela pool Tallinna-Tartu raudteest;
- osa Tartu vallast, mis asub lääne pool Tallinna-Tartu raudteest;
- osa Viiratsi vallast, mis asub ida pool joonest, mis kulgeb piki maanteed 92 selle ristumiskohast maanteega 155 lääne pool, seejärel piki 155. maanteed kuni ristumiseni maanteega 24156, seejärel piki 24156. maanteed kuni ristumiseni Verilaske ojaga, seejärel piki Verilaske oja, kuni see jõuab valla lõunapiirini;
- Jõgeva vald;
- Kolga-Jaani vald;
- Konguta vald;
- Kõo vald;
- Laeva vald;
- Nõo vald;

▼ M10

- Paistu vald;
- Pajusi vald;
- Põltsamaa vald;
- Puhja vald;
- Puurmani vald;
- Rakke vald;
- Rannu vald;
- Rõngu vald;
- Saarepeedi vald;
- Tähtvere vald;
- Tarvastu vald;
- Torma vald;
- Ülenurme vald;
- Väike-Maarja vald.

2. Lāti

Järgmised piirkonnad Lätis:

- Limbažu novads: Viļķenes, Pāles ja Katvaru pagasts;
- Salacgrīvas novads: Ainažu ja Salacgrīvas pagasts;
- Aglonas novads;
- Alojās novads;
- Beverīnas novads;
- Burtnieku novads;
- Ciblas novads;
- Dagdas novads;
- Daugavpils novads;
- Kārsavas novads;
- Krāslavas novads;
- Ludzas novads;
- Mazsalacas novads;
- Naukšēnu novads;
- Preiļu novads;
- Rēzeknes novads;
- Riebiņu novads;
- Rūjienas novads;
- Strenču novads;
- Valkas novads;
- Vārkavas novads;
- Viļānu novads;
- Zilupes novads;

▼ M10

- Daugavpils republikas pilsēta;
- Rēzekne republikas pilsēta.

3. Leedu

Jārgmised piirkonnad Leedus:

- Anykščiai rajono savivaldybė: Viešintos seniūnija ja Svėdasai seniūnija see osa, mis jāāb maanteest nr 118 pōhja poole;
- Jonava rajono savivaldybė: Upninkų, Ruklos, Dumsių, Užusalių ja Kulvos seniūnija'd ning Žeimiai seniūnija's: Akliai, Akmeniai, Barsukinė, Blauzdžiai, Gireliai, Jagėlava, Juljanava, Kuigaliai, Liepkalniai, Martynišķiai, Milašišķiai, Mimaliai, Naujasodis, Normainiai I, Paduobiai, Palankesiai, Pamelnųtėlė, Pėdžiai, Skrynės, Svalkeniai, Terespolis, Varpenai, Žeimių gst., Žievelišķiai kaimas ja Žeimių miestelis;
- Kaišiadorys rajono savivaldybė: Palomenės ja Pravienišķių seniūnija ning Rumšišķių seniūnija see osa, mis jāāb maanteest N. A1 pōhja poole;
- Kaunas rajono savivaldybė: Vandziogalos, Lapių, Karmėlavos ja Neveronių seniūnija;
- Kėdainiai rajono savivaldybė: Pelėdnagių seniūnija;
- Šalčininkai rajono savivaldybė: Baltosios Vokės, Pabarės, Dainavos ja Kalesninkų seniūnija;
- Varėna rajono savivaldybė: Valkininkų, Jakėnų, Matuizų, Varėnos ja Vydenių seniūnija;
- Jonava miesto savivaldybė;
- Ignalina rajono savivaldybė;
- Kupišķis rajono savivaldybė;
- Moletai rajono savivaldybė;
- Rokišķis rajono savivaldybė;
- Švencionys rajono savivaldybė;
- Trakai rajono savivaldybė;
- Utena rajono savivaldybė;
- Zarasai rajono savivaldybė;
- Visaginas savivaldybe.

4. Poola

Jārgmised piirkonnad Poolas:

województwo podlaskie:

- powiat białostocki: gminy Gródek ja Michałowo;
- powiat sokólski: gminy Krynki, Kuźnica, Sokółka ja Szudziałowo.

IV OSA**Italia**

Jārgmised piirkonnad Itaalias:

kōik Sardiinia piirkonnad.